

ÇİZGİ FİLM ŞARKILARI YOLUYLA DEĞER AKTARIMI: NİLOYA ÖRNEĞİ

Hülya YOLASIĞMAZOĞLU*

Öz

İyi bir toplum inşa edilmesi ve varlığının sürdürülebilmesi, o toplumu meydana getiren bireylerin sağlıklı olmalarıyla ilintilidir. Geleceklerini güvence altına almak isteyen toplumlarda değerler eğitimi; sağlıklı düşünebilen ve davranabilen, buna bağlı olarak sağlıklı bir yaşam sürebilen bireyler yetiştirebilmek için bir gereklilik olarak algılanmalı ve uygun aktarım yolları kullanılarak, hedef bireylere küçük yaşlardan itibaren verilmelidir. Değerlerin aktarım yollarından biri çocuk şarkılarıdır. Çocuk şarkıları üzerine yapılan araştırmalar, çocuklara edindirilmek istenen birçok kazanımı bir arada sunan şarkıların, değerler aktarımında güçlü bir araç olduğunu göstermiştir. Çocuk şarkıları gibi çizgi filmlerde kullanılan şarkıların da incelenmesi ve şarkılarda yer bulan değerlerin tespit edilmesi, alanda verimli ve etkili çalışmaların yapılması açısından önemlidir. Buradan hareketle, bu araştırmada çizgi film şarkıları değerler yönüyle incelenmiştir. *Çizgi Film Şarkıları Yoluyla Değer Aktarımı: Niloya Örneği* başlıklı bu araştırma, nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada çizgi film şarkılarında ifade bulan değerlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç ile, çocukların en çok izlediği çizgi filmlerden biri olarak kabul gören Niloya, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen 10 (on) kök değer doğrultusunda incelenmiş; bölüm şarkılarında hangi değerlerin tercih edildiği ve bu değerlerin hangi sıklıkla kullanıldığı sorularına yanıt aranmıştır. İçerik analizi ile elde edilen sonuçlara göre; *adalet, dostluk, dürüstlük, özdenetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik* olarak belirlenen kök değerlerin tümünün, şarkı sözlerinin 68'inde, şarkıların temaları yoluyla vurgulandığı; şarkıların sözlerinde en çok vurgulanan değer, *vatanseverlik* değeri olduğu; bu değerden sonra en çok vurgulanan değerlerin sırası ile *sevgi, sorumluluk, dostluk, özdenetim, sabır, yardımseverlik ve saygı* değeri olduğu; en az vurgulanan değerlerin ise, *adalet ve dürüstlük* değerleri olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte; her bir kök değer altında incelenen alt değerlere yapılan vurgu dağılımının geniş olmadığı, vurguların belli başlı alt değerlerde toplandığı; *dayanışma, sadık olma, toplumu önemseme, fedakârlık yapma, güven duyma ve vefalı olma, sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma, davranışlarının sonuçlarını üstlenme, güven duyma, sadık olma, yardımlaşma, gerektiğinde özür dileme, tahammül etme, cömert olma, işbirliği yapma ve paylaşma, alçakgönüllü olma, başkalarına kendine davranılmasını istediği şekilde davranma, diğer insanların kişiliklerine değer verme, eşit davranma ve paylaşma, açık ve anlaşılır olma, güvenilir olma ve sözünde durma* değerlerinin ise hiç vurgulanmamış oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk yayımları, çizgi film, çocuk şarkıları, değerler eğitimi, kök değerler.

TRANSFER OF VALUES THROUGH CARTOON SONGS: THE CASE OF NİLOYA

Abstract

Building a good society and maintaining its existence is related to the health of the individuals in that society. Values education should be perceived as a necessity in societies that want to secure their future to raise individuals who can think and behave in a healthy way and therefore lead a healthy life; these values should also be given to target individuals from an early age by using appropriate means of transmission. One of the ways of these values being acquired is using children's songs. Studies on children's songs have shown that songs that provide children with many desired achievements together are a powerful tool for transmitting values. It is important to examine the songs used in cartoons, alongside children's songs, and to determine the values in these songs in order to conduct efficient and

* Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Giresun / Türkiye, hulya.yolasiigmazoglu@giresun.edu.tr, ORCID: 0000-000344806383

effective studies in the relevant field. Accordingly, this study aims to determine the values expressed in cartoon songs. The study titled “Transfer of Values Through Cartoon Songs: The Case of *Niloya*” was prepared using qualitative research methods and techniques. *Niloya*, one of the cartoon series that children watch the most, was analysed within the context of the root values determined by the Turkish Ministry of National Education, and answers were sought to the questions of which values are included in the songs in the series’ episodes and how often these values are used. Based on the findings obtained from the content analysis, *justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism, and helpfulness* were identified as root values, and it was determined that all of these values were emphasized in 68 of the song lyrics examined in the study through the themes of the songs. The findings showed that the most emphasized value in the lyrics was *patriotism*, which was followed by *love, responsibility, friendship, self-control, patience, helpfulness, and respect*. The values *justice* and *honesty* were emphasized the least. The emphasis on the sub-values examined under each root value was not widely distributed and the emphasis was concentrated on certain values. In addition, the sub-values *being humble, treating others the way you want to be treated, being generous, taking responsibility for the consequences of your own actions, solidarity, valuing other people’s personalities, acting equally, making sacrifices, apologizing when necessary, having confidence, being trustworthy, cooperating, sharing, being loyal, keeping word, caring for the community, being consistent, being loyal, and helping others* were not emphasized at all.

Keywords: cartoons, children’s songs, publications for children, root values, values education.

Giriş

Bireyin toplumla tanışma öyküsü, doğumla başlar. Doğumdan itibaren gelişimini fiziksel olarak sürdüren birey, aynı zamanda hem olgunlaşma hem de öğrenme çabası içindedir. Bu gelişim sürecinde iyi olma kapasitesini artıracak davranışlara yönelen, erdem sahibi, sağlam karakterli, merhametli, güvenilir, adaletli bir birey olarak yetişmesi önemlidir. Nitekim bir toplumun geleceği, kendini iyi yetiştirmiş ve iyi karaktere sahip bireylerin varlığı ile gerçekleşebilmektedir. İyi karakterli bireylerin yetişmesi için ulusal ve evrensel değerlerin öğrenilmesi, içselleştirilmesi ve hayata geçirilmesi gerekmektedir. Söz konusu bu değerler, toplumun bütünlüğü, huzuru ve güvenini temin edici rol üstlenen; toplum tarafından beklenen davranışlar için ölçüt kabul edilen; birey ve toplum için birleştirici görünmez bir güç olarak ifade bulan olgular şeklinde tanımlanmaktadır (Hökeli, 2010: 5; Elbir ve Bağcı, 2013: 1321). Değerler; hayatta önemli olan noktaları öne çıkartırken aynı zamanda bireylerin tercihlerini neye göre yapacaklarını ve sosyal yaşantılarını şekillendirirken nelere dikkat etmeleri gerektiği ile ilgili yol gösteren ölçütlerdir. Ekşi ve Katılmış (2011: 13), bireylerin günlük yaşantılarını şekillendiren bilgi, beceri ve tutumları kazandırmak amacıyla gerçekleştirilen etkinliklerin tümünü değer olarak adlandırmaktadır. Bu tanıma koşut olarak diğer bir tanımda ise değer kavramı, bireylerin hayatlarına yol gösterici ilkeler olarak açıklanmaktadır (Schwartz ve Bardi, 2001: 269). Görüldüğü gibi, değerler ile ilgili yaklaşımların ortak noktası, değerlerin insan davranışlarını yönlendirmede etkili bir rol üstlenmesidir.

Değerlerin her toplumda farklı bir formda görülmesi, sonradan öğrenilmiş davranış biçimleri olduğunu düşündürmektedir. Değerlerin öğrenilebilir ve öğretilbilir olgular olduğu Aydın (2010) tarafından da ifade edilmektedir (URL-1). Bireyin, yaşamının ilk yıllarında edindiği birçok davranış hayatının sonraki dönemlerinde de sergileyecek olması, değerlerin yaşamın şekillenmesinde büyük bir öneme sahip olduğunu göstermektedir (Yılmaz, 2010: 55). Nitekim bireyler, karşılaştığı durumlarla ilgili nasıl bir davranış sergilemeleri gerektiğini, çevresindeki bireylerin davranışlarını gözlemleyerek öğrenmektedirler. Bu bağlamda değerlerin öğretilbilir olduğu ve eğitimle edindirilebileceği söylenebilir.

İyi bir toplumun inşa edilmesi ve varlığını sürdürebilmesi, o toplumu meydana getiren bireylerin sağlıklı olmalarıyla ilintilidir. Dolayısıyla, geleceklerini güvence altına almak isteyen toplumlarda değerler eğitimi; sağlıklı düşünebilen ve davranabilen, buna bağlı olarak sağlıklı bir yaşam sürebilen bireyler yetiştirebilmek için bir gereklilik olarak algılanmalıdır (Şahin, 2017: 28). Değerler eğitiminin temel hedefi; bireyin doğasında var olan iyi yönlerini ortaya çıkarmak ve bunları besleyerek bireyin güzel alışkanlıklarını devam ettirmesini sağlamak (Aydın ve Gürler, 2014: 15), onu kötü duygu ve davranışlarından uzaklaştırmaktır. Izgar (2013: 134-135), değerler eğitiminin bireylerde demokratik tutum ve davranışları gösterme oranını artırdığını; arkadaşlık, saygı, eşitlik, bağımsızlık, adalet, sorumluluk, dürüstlük ve çok yönlü olma boyutlarını da geliştirdiğini ortaya koymuştur. Gökcek (2007: 112-118), değerler eğitiminin pozitif yönde davranış değişikliği meydana getirdiğini; İman Dereli (2014: 249) ise değerler eğitiminin bireylerin sosyal becerisi, problem çözme becerileri ile psikososyal ilerlemeleri üzerinde geliştirici bir güç niteliğinde olduğunu ifade etmiştir. Bu nedenle; bireylerin insan ilişkilerinde denge kurabilmelerini ve davranışlarını kontrol edebilme becerisi kazanabilmelerini sağlamak amacıyla değerler eğitimine önem verilmesi ve değerlerin uygun aktarım yolları kullanılarak, hedef bireylere küçük yaşlardan itibaren kazandırılması gerekmektedir.

Değerlerin aktarım araçlarından biri çocuk yayınlarıdır. Çocuklara değer aktarımında çocuk yayınlarının etkili bir aracı unsur olabileceği, çeşitli araştırma sonuçlarıyla da desteklenmiştir (Balkan Delen, 2019; Cengiz, 2020; Çelik, 2019; Karaca, 2019; Karakuş, 2015; Kaya, 2019; Kaya, Günay ve Aydın, 2016; Kavaklı, 2019; Sözkese ve Öztürk Samur, 2015; Taner Duman, 2019; Ünsal, 2019; Yağlı, 2013). Değerlerin aktarılmasında müziğin önemi üzerine yapılan çalışmalar (Göher, 2006; Karagöz, 2013; Yükrük ve Akarsu, 2015; Yükrük ve Akarsu, 2017; Tut ve Kıroğlu, 2017; Turanalp, 2019; Gül, G. vd., 2020, çocukların müzik yoluyla olumlu birçok davranış kazanabileceğini ortaya koymuştur. Müzik, taşıdığı temalar ile bireylerin davranışlarında olumlu yönde değişiklikler yaratırken aynı zamanda bireylere iyi ve doğru davranışları öğretmek için kullanılan etkili bir araç konumundadır. Çocuk şarkılarının sözleri aracılığıyla aktarılan iletiler, çocuklarda kazandırılması istenen değerlerin içselleştirilmesi ve içselleştirilen değerlerin davranışa

dönüşmesi açısından oldukça etkilidir (Dönmez, E. vd., 2017: 321). Bu nedenle, müziğin önemli bir parçası olan çocuk şarkıları da değerlerin aktarımında önemi olan çocuk yayınlarından birisi olarak kabul edilmektedir.

Çocuk şarkıları incelendiğinde; şarkıların sözleri ile çocukları iyilik yapmaya, yardımlaşmaya, çalışmaya, sevgiye, saygıya yönelttiği görülecektir (Karagöz, 2013: 53-65). Çizgi filmler gibi bu yayınlarda kullanılan şarkıların çocukların dikkatini çektiği, onlarda duyarlılık geliştirdiği ve gelişimlerini çok yönlü desteklediği bilinmektedir (Sığırtmaç, 2017: 8). Dolayısıyla çocuk gelişiminde şarkılar, değerli pedagojik araçlar olarak görülebilir. Eğitimde bir araç olarak kullanılan şarkılarla çocuklar; dinleme yeteneği, iletişim becerisi, kelimelerin telaffuzunu öğrenme, cümle yapılarını nasıl kuracağını fark etme gibi kazanımlar edinmektedirler. Bununla birlikte merhamet, sevgi, saygı, sabır, yardımseverlik gibi birçok değeri şarkılar yoluyla öğrenebilmekte ve bu öğrenmeler çocukta kalıcı davranışa dönüşebilmektedir (Karagöz, 2013: 53).

Değerler eğitimi ve müzik üzerine yapılmış araştırmalar incelendiğinde: Karagöz, değerlerin okul şarkıları yoluyla edindirilmesini araştırmış ve bu araştırması ile değerler eğitiminde, okul şarkılarından yararlanmanın etkili bir yol olduğu sonucuna varmıştır (2013: 140-142). Yükrük ve Akarsu 2015 yılında yaptıkları bir araştırmada, 1-4. sınıf müzik öğretiminde kullanılan ders kitaplarında ifade bulan şarkıların Millî Eğitim Bakanlığı'nın değerler yönergesinde belirtilen değerleri; 2017 yılında yaptıkları başka bir araştırmada ise 5-8. sınıf Müzik dersi kitaplarında bulunan şarkıların, değerler eğitimi yönergesinde bulunan değerleri yansıtma düzeyi incelemişlerdir. Tut ve Kıroğlu, 2017'de yaptıkları araştırmada, popüler çocuk şarkılarını değerler eğitimi bağlamında incelemiş ve ilgili şarkılarda değerlere yer verilme sıklığı değerlendirmişlerdir. Karaca, çizgi filmleri değerler eğitimi bağlamında incelemiş ve incelenen bölümlerde değerleri vurgulayan ifadelerle sıkça rastlandığını, kullanılan şarkı sözlerinin de değerleri yansıttığını tespit etmiştir (2019: 134-148). Turanalp, Barış Manço'nun şarkılarını incelemiş ve ilgili şarkıların, dini ve ahlaki değerlerin aktarımına hizmet ettiği sonucuna ulaşmıştır (2019: 685). Gül, G. vd. yaptıkları bir çalışmada ise, şarkılarla değerler eğitiminin okulöncesi dönemdeki çocukların farkındalık düzeyini anlamlı yönde değiştirdiği sonucunu elde etmişlerdir (2020: 10).

İlgili literatür incelendiğinde; hem çocukların izlemekten keyif aldığı çizgi filmlerin hem de etkili bir öğrenme aracı olarak kabul gören çocuk şarkılarının değer aktarımındaki rolüne vurgu yapıldığı görülmektedir. Özellikle müziğin, çocuğa edindirilmek istenen birçok kazanımı bir arada sunan değerlerin aktarımında güçlü bir araç olduğu belirtilmektedir (Akarsu, 2015: 5). Dolayısıyla, çocukların severek izlediği çizgi filmlerdeki şarkıların incelenmesi ve şarkılarda vurgulanan değerlerin tespit edilmesi, alanda verimli ve etkili çalışmaların yapılması açısından önemli bir katkı sağlayacaktır.

Buradan hareketle bu araştırmada; izleyici kitlesi oldukça geniş olarak bilinen *Niloya* adlı çizgi film şarkılarını, taşıdığı kök değerler doğrultusunda incelemek; şarkılarda hangi kök değerlerin tercih edildiği ve bu değerlerin hangi sıklıkla kullanıldığı sorularına yanıt aramak amaçlanmıştır.

1. Yöntem

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntem ve teknikleri kullanılmıştır. Nitel araştırma; “*gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma*” olarak tanımlanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 39).

Araştırmanın verileri, örnekleminin derinlemesine ve dizgesel bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan *doküman inceleme yöntemi* ile toplanmıştır. *Belgesel tarama* olarak da adlandırılan *doküman inceleme*, araştırmanın konusunu oluşturan olgu veya olgular ile ilgili bilgi içeren yazılı veya yazılı olmayan dokümanların toplanıp, amaç doğrultusunda analizlerini içeren bir veri toplama yöntemidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 188).

Doküman incelemesi yoluyla toplanan veriler, *içerik analizi yöntemi* ile çözümlenmiştir. İçerik analizi yönteminde; birbiriyle benzerlik gösteren veriler, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilir, okurların anlayabileceği şekilde düzenlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 227). Toplanan verilerin bu yöntem ile çözümlenmesinde, analiz birimi olarak *tema* tercih edilmiştir.

Araştırmanın evrenini, oyun çağı çocukları için hazırlanmış çizgi filmlerin şarkıları oluşturmaktadır. Doküman incelemesine dayalı olan bu çalışmada, elde edilen tüm verilerin bütüncül olarak analize konu edilebilmesi mümkün görünmemektedir. Bu nedenle, eldeki doküman verisinin içinden bir örneklem oluşturulmaya çalışılmıştır. Buradan hareketle araştırmanın örnekleme olarak, oyun çağı çocukları tarafından en çok izlenen çizgi filmlerden biri olan *Niloya* adlı çizgi film (Yağan Güder vd., 2017: 98; Kadan ve Aral, 2017: 107), şarkıları yönüyle ele alınmıştır.

Niloya, Yumurcak TV'ye ait yerli çizgi film projesidir. Yapımına 2008 yılında başlanan bu çizgi film, tamamen Türk stüdyoları tarafından Türk kültürü ve adetlerine, gelenek ve göreneklerine uygun biçimde tasarlanmıştır. Senaryosu Arzu Demirel Birinci, müzikleri Merve İhlamur tarafından hazırlanmış olan *Niloya*'nın yönetmenliğini ise Metin Çam üstlenmiştir (URL-3). Halen *TRT Çocuk* adlı televizyon kanalında belli saat aralıklarıyla gün içerisinde yayınlanmakta olan *Niloya*, araştırma verilerinin toplandığı tarihlerde, biri tanıtım bölümü olmak üzere 79 bölümden meydana gelmekte idi (URL-4). Günümüzde bölüm sayısı 140'ın üzerindedir (URL-3).

Hedef kitlesi oyun çağı çocukları olan *Niloya* adlı çizgi filmin şahıs kadrosu geniştir. Ana karakter, küçük kız *Niloya*'dır. *Niloya*, geniş bir ailede yaşam sürmektedir. Annesi, babası, ağabeyi Murat, dedesi ve ninesi *Niloya*'nın sıcak, sevgi ve saygı dolu yaşamının ortaklarıdır. *Niloya*'nın yanından hiç ayırmadığı kaplumbağası Tosbik, en yakın arkadaşları Mete, Elif, Mine ve arkadaşlarının aileleri ise çizgi filme renk katan diğer şahıslardır.

Niloya, küçük ve meraklı bir kızın günlük yaşamını, sosyal ilişkilerini ve keşif dolu maceralarını konu alır. Olayların sahnesi, nehir kenarında kurulu şirin bir Karadeniz köyüdür.

Örnekleme oluşturan şarkıların çizgi filmi *Niloya*, çizgi dizinin resmî internet sitesinden temin edilmiştir. İlk, araştırmanın yapıldığı tarihlerde dizinin erişimde olan tüm bölümleri, araştırmacı tarafından bilgisayara yüklenerek arşivlenmiştir. Her biri ortalama on beş dakikalık gösterim süresine sahip olan orijinal bölümler (URL-3), araştırmacı tarafından hiçbir analize tabi tutulmadan izlenmiş ve yazıya aktarılmıştır. Böylece araştırmacı, aynı dokümanı birden fazla kez ve farklı zaman aralıkları ile inceleme olanağı bulmuştur.

Yazıya aktarılan bölümler ve şarkıları, araştırmacı tarafından okunmuş ve şarkıların temalarını belirleme yoluna gidilmiştir. Temaların belirlenmesinin ardından, temalar yoluyla aktarılan değerler tespit edilmiş ve araştırmacı tarafından daha önceden, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen on kök değer doğrultusunda hazırlanan formun ilgili alanına işlenmiştir.

Araştırmanın güvenilirliğini artırmak için araştırma verilerini çeşitlendirme yoluna gidilmiştir. Bu amaçla; ikisi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni, ikisi Türkçe Öğretmeni, altısı da Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinden rastlantısal olarak seçilen beş kişilik iki grup oluşturulmuştur. Daha sonra bu grupların, örnekleme oluşturan şarkı metinlerini okuması; şarkıların temalarını, bu temalar yoluyla aktarılan değerleri belirlemeleri sağlanmıştır. Bu yol ile elde edilen veriler, araştırmacı tarafından belirlenen veriler ile karşılaştırılmış; verilerin birbirleriyle tutarlı olup olmadığı incelenmiş ve sonuçlar doğrulanmaya çalışılmıştır. Bu işlemden sonra sonuçlar, araştırmacı başkanlığında iki kişiden oluşan uzman grup tarafından bir kez daha incelenmiş, birbirleriyle tutarlı olmayan sonuçlar tartışılmış ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Düzeltmelerden sonra değerlere dair kategorilerin dağılımını belirlemek için, her bir kategoriye ait veriler, frekans ve yüzdeleri hesaplanarak tablolar halinde sunulmuş; bulgular yorumlanmaya çalışılmıştır.

2. Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde, verilerin analizleri sonucunda elde edilen bulgulara ve bulguların yorumlarına yer verilmiştir.

2.1. Adalet Değerine İlişkin Bulgular

Kök değerlerden adalet değeri ve adalet değerine bağlı alt değerlerin araştırmaya konu şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Adalet Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Adalet	1	1,47	Adil olma	1	1
			Eşit davranma		
			Paylaşma		
TOPLAM	68	100			

Tablo 1’de sunulduğu gibi; *adil olma*, *eşit davranma* ve *paylaşma* alt kategorileri ile incelenen *adalet* değeri, şarkıların temaları yoluyla yalnızca 1 defa vurgulanmıştır. Bu değer altında vurgulanan tek alt kategori ise *adil olma* değeri olmuştur. *Adalet* değerine yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun %1,47’sini oluşturmaktadır.

2.2. Dostluk Değerine İlişkin Bulgular

Dostluk değeri ve dostluk değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Dostluk Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Dostluk	7	10,29	Diğerkâmlık	1	7
			Güven duyma		
			Anlayışlı olma	1	
			Dayanışma	3	
			Sadık olma		
			Vefalı olma	2	
			Yardımlaşma		
TOPLAM	68	100			

Tablo 2’de sunulduğu üzere; *diğerkâmlık*, *güven duyma*, *anlayışlı olma*, *dayanışma*, *sadık olma*, *vefalı olma* ve *yardımlaşma* alt kategorileri ile incelenen *dostluk* değeri, şarkıların temaları yoluyla 7 defa vurgulanmıştır. Bu değere yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun %10,29’unu oluşturmaktadır. *Dostluk* değerinin frekansını artıran alt kategoriler; 3 defa vurgulanan *dayanışma*, 2 defa vurgulanan *vefalı olma* ile 1’er defa vurgulanan *diğerkâmlık* ve *anlayışlı olma* değerleri olmuştur. *Güven duyma*, *sadık olma* ve *yardımlaşma* değerleri ise hiç vurgulanmamıştır.

2.3. Dürüstlük Değerine İlişkin Bulgular

Dürüstlük değeri ve dürüstlük değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Dürüstlük Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Dürüstlük	1	1,47	Açık ve anlayışlı olma		1
			Doğru sözlü olma	1	
			Güvenilir olma		
			Sözünde durma		
TOPLAM	68	100			

Tablo 3'ten de anlaşılacağı üzere; *açık ve anlaşılır olma*, *doğru sözlü olma*, *güvenilir olma* ve *sözünde durma* alt kategorileri ile incelenen *dürüstlük* değeri, şarkıların temaları yoluyla yalnızca 1 defa vurgulanmıştır. Bu değere yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun %1,47'sini oluşturmaktadır. *Dürüstlük* değeri altında vurgulanan tek alt kategori ise *doğru sözlü olma* olmuştur.

2.4. Öz Denetim Değerine İlişkin Bulgular

Öz denetim değeri ve öz denetim değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Öz Denetim Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Öz Denetim	6	8,82	Davranışı kontrol etme	1	6
			Davranışlarının sorumluluğunu üstlenme	1	
			Özgüven sahibi olma	4	
			Gerektiğinde özür dileme		
TOPLAM	68	100			

Tablo 4'ten de anlaşılacağı gibi; *davranışlarını kontrol etme*, *davranışlarının sorumluluğunu üstlenme*, *özgüven sahibi olma* ve *gerektiğinde özür dileme* alt kategorileri ile incelenen *özdenetim* değeri, şarkıların temaları yoluyla 6 defa vurgulanmıştır. Bu değere yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun %8,82'sini oluşturmaktadır. *Özdenetim* değerinin frekansını artıran alt kategoriler, 4 defa vurgulanan *özgüven sahibi olma* ile 1'er defa vurgulanan *davranışlarını kontrol etme* ve *davranışlarının sorumluluğunu üstlenme* değerleri olmuştur. *Gerektiğinde özür dileme* değeri ise hiç vurgulanmamıştır.

2.5. Sabır Değerine İlişkin Bulgular

Sabır değeri ve sabır değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Sabır Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Sabır	4	5,88	Azimli olma	3	4
			Tahammül etme		
			Beklemeyi bilme	1	
TOPLAM	68	100			

Tablo 5'te sunulduğu üzere; *azimli olma*, *tahammül etme* ve *beklemeyi bilme* alt kategorileri ile incelenen *sabır* değeri, şarkıların temaları yoluyla 4 defa vurgulanmıştır. Bu değere yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun %5,88'ini oluşturmaktadır. *Sabır* değerinin frekansını artıran alt kategoriler, 3 defa vurgulanan *azimli olma* ile 1 defa vurgulanan *beklemeyi bilme* değerleri olmuştur. *Tahammül etme* değeri ise hiç vurgulanmamıştır.

2.6. Saygı Değerine İlişkin Bulgular

Saygı değeri ve saygı değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Saygı Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Saygı	2	2,94	Alçakgönüllü olma		2
			Başkalarına, kendine davranılmasını istediği şekilde davranma		
			Diğer insanların kişiliklerine değer verme		
			Muhatabının konumunu, özelliklerini, durumunu gözetme	2	
TOPLAM	68	100			

Tablo 6'da sunulduğu gibi; *alçakgönüllü olma*, *başkalarına kendine davranılmasını istediği şekilde davranma*, *diğer insanların kişiliklerine değer verme*, *muhatabının konumunu*, *özelliklerini ve durumunu gözetme* alt kategorileri ile incelenen *saygı* değeri, şarkıların temaları yoluyla 2 defa vurgulanmıştır. Bu değere yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun %2,94'ünü oluşturmaktadır. *Saygı* değeri altında vurgulanan tek alt kategori ise *muhatabının konumunu*, *özelliklerini ve durumunu gözetme* olmuştur.

2.7. Sevgi Değerine İlişkin Bulgular

Sevgi değeri ve sevgi değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Sevgi Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Sevgi	15	22,05	Aile birliğine önem verme	4	15
			Fedakârlık yapma		
			Güven duyma		
			Merhametli olma	2	
			Vefalı Olma		
			Diğer	9	
TOPLAM	68	100			

Tablo 7'den de anlaşılacağı üzere; *aile birliğine önem verme*, *fedakârlık yapma*, *güven duyma*, *merhametli olma*, *vefalı olma* ve *diğer* alt kategorileri ile incelenen *sevgi* değeri, şarkıların temaları yoluyla 15 defa vurgulanmıştır. *Sevgi* değerine yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun yaklaşık %22,05'ini oluşturmaktadır. Bu değerlerin frekansını artıran alt kategoriler, 9 defa vurgulanan *diğer*, 4 defa vurgulanan *aile birliğine önem verme*, 2 defa vurgulanan *merhametli olma* değerleridir. *Fedakârlık yapma*, *güven duyma* ve *vefalı olma* değerleri ise hiç vurgulanmamıştır.

2.8. Sorumluluk Değerine İlişkin Bulgular

Sorumluluk değeri ve sorumluluk değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 8'te sunulmuştur.

Tablo 8. Sorumluluk Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Sorumluluk	10	14,70	Kendine, çevresine, vatanına karşı sorumlu olma	10	10
			Sözünde durma		
			Tutarlı ve güvenilir olma		
			Davranışlarının sonuçlarını üstlenme		
TOPLAM	68	100			

Tablo 8’te sunulduğu üzere; *kendine, çevresine, vatanına karşı sorumlu olma*; *sözünde durma*; *tutarlı ve güvenilir olma* ile *davranışlarının sonuçlarını üstlenme* alt kategorileriyle incelenen *sorumluluk* değeri, şarkıların temaları yoluyla 10 defa vurgulanmıştır. *Sorumluluk* değerine yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun yaklaşık %14,70’ini meydana getirmektedir. Bu değer altında vurgulanan tek alt kategori ise *kendine, çevresine, vatanına karşı sorumlu olma* değeri olmuştur.

2.9. Vatanserverlik Değerine İlişkin Bulgular

Vatanserverlik değeri ve vatanserverlik değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Vatanserverlik Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Vatanserverlik	19	27,94	Çalışkan olma	3	19
			Dayanışma		
			Kurallara ve kanunlara uyma	1	
			Sadık olma		
			Kültürel ve doğal mirasa duyarlı olma	15	
Toplumu önemseme					
TOPLAM	68	100			

Tablo 9’dan da anlaşılacağı üzere; *çalışkan olma*, *dayanışma*, *kurallara ve kanunlara uyma*, *sadık olma*, *kültürel ve doğal mirasa duyarlı olma*, *toplumu önemseme* alt kategorileri ile incelenen *vatanserverlik* değeri, şarkıların temaları yoluyla 19 defa vurgulanmıştır. Bu değere yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun yaklaşık %27,94’üdür. *Vatanserverlik* değerinin frekansını artıran alt kategoriler, 15 defa vurgulanan *kültürel ve doğal mirasa duyarlı olma*, 3 defa vurgulanan *çalışkan olma* ve 1 defa vurgulanan *kurallara ve kanunlara uyma* değerleri olmuştur. *Dayanışma*, *sadık olma* ve *toplumu önemseme* değerleri ise hiç vurgulanmamıştır.

2.10. Yardımserverlik Değerine İlişkin Bulgular

Yardımserverlik değeri ve yardımserverlik değerine bağlı alt değerlerin şarkı sözlerindeki dağılımı, Tablo 10’da sunulmuştur.

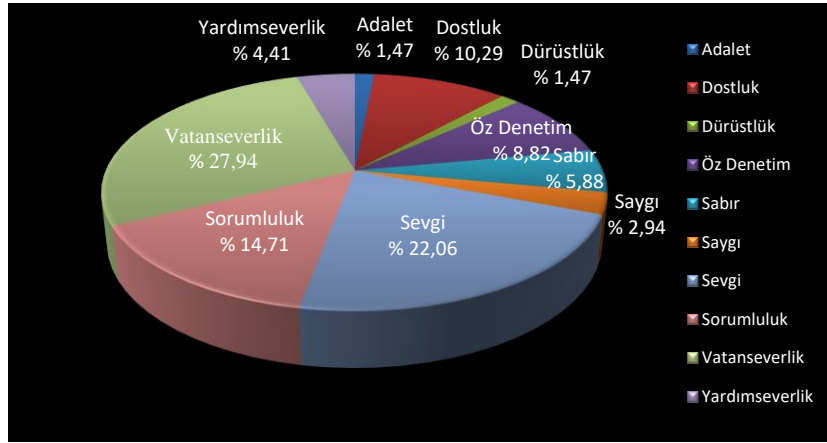
Tablo 10. Yardımserverlik Değerine İlişkin Bulgular

Değer Kategorileri	(f)	%	Alt Kategoriler	Sıklığı	TOPLAM
Yardımserverlik	3	4,41	Cömert olma	3	
			İşbirliği yapma		

			Merhametli olma
			Misafirperver olma
		2	
			Paylaşma
		1	
TOPLAM	68	100	

Tablo 10’da sunulduğu gibi; *cömert olma*, *işbirliği yapma*, *merhametli olma*, *misafirperver olma* ve *paylaşma* alt kategorileri ile incelenen *yardımseverlik* değeri, şarkıların temaları yoluyla 3 defa vurgulanmıştır. Bu değere yapılan vurgular, toplam değer vurgusunun %4,41’ini oluşturmaktadır. *Yardımseverlik* değerinin frekansını artıran alt kategoriler, 2 defa vurgulanan *merhametli olma* ile 1 defa vurgulanan *misafirperver olma* değerleri olmuştur. *Cömert olma*, *işbirliği yapma* ve *paylaşma* değerleri ise hiç vurgulanmamıştır.

Araştırmaya konu çizgi film şarkılarında tespit edilen kök değerlerin genel dağılımı, yüzdeler oranları ile Grafik 1’de gösterilmiştir.

Grafik 1. Kök Değerlerin Genel Dağılımı (%)

Grafik 1’de sunulduğu gibi; Millî Eğitim Bakanlığı tarafından *adalet*, *dostluk*, *dürüstlük*, *özdenetim*, *sabır*, *saygı*, *sevgi*, *sorumluluk*, *vatanseverlik* ve *yardımseverlik* olarak belirlenen on kök değer tamamı, araştırmaya konu şarkıların temaları yoluyla vurgulanmıştır. Yöndem ve Uçar (2009) tarafından yapılan araştırmada, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen değerlerin tamamının okul şarkılarında yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır (URL-2). Yöndem ve Uçar’ın ulaştığı sonuç, mevcut araştırmanın bu yöndeki sonucu ile örtüşmektedir. Bununla birlikte, mevcut araştırmanın örneklemini oluşturan şarkıların temaları yoluyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kök değerlerin her biri altında incelenen alt değerlere yapılan vurgu dağılımı geniş değildir, vurgular belli başlı alt değerlerde toplanmıştır. Tut ve Kıroğlu tarafından yapılan araştırmada; TRT’nin popüler çocuk şarkıları yarışmasında finale kalan eserlerde ifade bulan değerlerin dengeli bir dağılım göstermediği sonucu elde edilmiştir (2017: 561). Yükrük ve Akarsu tarafından yapılan araştırmada, ortaokul müzik ders kitaplarındaki şarkılarda ifade bulan değerlerin bazılarının birçok kez, bazılarının ise daha az tercih edildiği; şarkılarla ifade bulan değerlerin dengeli bir dağılım göstermediği sonucu elde edilmiştir (2017: 1171). Göher tarafından yapılan çalışmada ise, çocuk şarkılarındaki birkaç değer Türk kültüründe önemsenmesinden ve toplumda yer etmiş olmasından dolayı oldukça yoğun olarak işlendiği sonucu elde edilmiştir (2006: 116-117). Yine Yöndem ve Uçar (2009) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, okul şarkılarında ifade bulan değerlerin dağılımının dengeli olmadığı sonucu elde edilmiştir (URL-2). Anılan araştırmalarda, şarkılarda ifade bulan değerlerin dağılımının dengeli olmaması yönünde elde edilen sonuçlar, mevcut araştırmanın bu yöndeki sonucu ile örtüşmektedir.

Grafik 1 incelendiğinde; örnekleme oluşturan şarkıların temaları yoluyla en çok işlenen değer, %27,94 oranı ile *vatanseverlik* değeri olduğu görülmektedir. Göher tarafından yapılan araştırmada, incelenen 1000 yerli çocuk şarkısında en fazla tekrar edilen değer *vatanseverlik* değeri olduğu sonucuna ulaşılmıştır (2006: 116-117). Ulaşılan bu sonuç, mevcut araştırmanın bu yöndeki sonucu ile örtüşmektedir.

Grafik 1'in incelenmesinin devamında, *vatanseverlik* değerinden sonra en çok işlenen değer, %22,05 oranı ile *sevgi* değeri olduğu anlaşılmaktadır. Bu sonuç, Göher tarafından yapılan araştırmanın sonucu ile benzerlik göstermektedir. Göher araştırmasında, özellikle aile ve anne sevgisinin Türk çocuk şarkılarında sıklıkla işlendiği sonucunu elde etmiştir (2006: 116-117).

Yine Grafik 1'in incelenmesinin devamında, *vatanseverlik* ve *sevgi* değerlerini sırası ile, *sorumluluk* (%14,70), *dostluk* (%10,29), *özdenetim* (%8,82), *sabır* (%5,88), *yardımseverlik* (%4,41) ve *saygı* (%2,94) değerlerinin izlediği görülmektedir. Bununla birlikte, şarkıların temaları yoluyla en az vurgulanan değerlerin %1,47 oranı ile *adalet* ve *dürüstlük* değerleri olduğu dikkatleri çekmektedir. Tekrar edilme sıklıklarına göre değerlerin sıralaması yönünde elde edilen sonuçlar, diğer araştırma sonuçlarından farklılık göstermektedir. Bu farklılık, Akarsu (2015: 140-143), Yükrük ve Akarsu (2015: 1684), Yükrük ve Akarsu (2017: 1171), Tut ve Kıroğlu (2017: 561) araştırmalarında Millî Eğitim Bakanlığı'nın değerler yönergesinde belirtilen 27 değer incelenmesinden kaynaklı olabilir. Nitekim mevcut araştırma konusu çizgi filmin şarkıları, Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenmiş olan on kök değer doğrultusunda incelenmiştir. Dolayısıyla değerlerin tekrar etme sıklık sıralamasının farklı olması, kabul edilebilir bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

3. Sonuç ve Öneriler

Araştırmada, çocuklar tarafından ilgiyle takip edilen *Niloya* çizgi filminde kullanılan şarkıların tema olarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen on kök değeri yansıtip yansıtmadığı ve değerlerin şarkılarda yer alma sıklıkları incelenmiştir. İlgili literatür tarandığında değerler eğitimi alanında çok sayıda araştırma yapıldığı dikkat çekerken çocuk şarkılarını değerler eğitimi yönüyle araştıran sınırlı sayıda çalışma olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma ise, yalnızca çizgi film şarkılarında değer aktarımını inceleyen ilk araştırma olması özelliğiyle alana önemli bir katkı sağlayacaktır. Çizgi film şarkılarında değer aktarımını inceleyen başka çalışmaların olmaması sebebiyle çalışmada elde edilen bulgular, çocuk şarkılarında değer aktarımını inceleyen çalışmalarla karşılaştırılmıştır.

Araştırmada, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından *adalet*, *dostluk*, *dürüstlük*, *özdenetim*, *sabır*, *saygı*, *sevgi*, *sorumluluk*, *vatanseverlik* ve *yardımseverlik* olarak belirlenen on kök değer tamının örnekleme oluşturan şarkıların temaları yoluyla vurgulandığı sonucu elde edilmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; örnekleme oluşturan şarkıların temaları yoluyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kök değerlerin her biri altında incelenen alt değerlere yapılan vurgu dağılımı geniş olmamakla birlikte vurgular belli başlı alt değerlerde toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen başka bir sonuca göre; örnekleme oluşturan şarkıların temaları yoluyla en sık tekrar edilen değer, *vatanseverlik* değeri olmuştur. *Vatanseverlik* değerinden sonra en sık tekrar edilen değerler sırasıyla; *sevgi*, *sorumluluk*, *dostluk*, *öz denetim*, *sabır*, *yardımseverlik*, *saygı*, *dürüstlük* ve *adalet* değerleri olmuştur.

Elde edilen sonuçlardan hareketle getirilebilecek öneriler şunlardır:

- Araştırmada çizgi film bölümlerine ait şarkıların ele alınması, çalışmanın en önemli sınırlılıklarındandır. Bölüm şarkıları ile birlikte bölüm metinleri de ele alınarak *Niloya*'da işlenen değerler belirlenebilir.
- Araştırmanın ikinci sınırlılığı ise Millî Eğitim Bakanlığı'nca belirlenmiş on kök değeri temel almasıdır. Araştırmanın sınırları farklı değer sınıflandırmaları kullanılarak genişletilebilir.
- Yine *Niloya*'nın 79 bölümü ile sınırlı olan bu araştırmanın örnekleme, araştırma verileri toplandıktan sonra yayın hayatına giren bölümlere ait şarkıların da araştırmaya dâhil edilmesi yoluyla genişletilebilir.
- Yerli çizgi film yapımcıları ve şarkı yazarları, değerler eğitimine hizmet eden, toplumsal değerleri aktaran çocuk yayınlarına ağırlık verebilirler.
- Toplumsal değerleri yeterince işleyen çocuk yayınları medyada daha fazla yer alabilir.

- Okul öncesi kurum öğretmenleri değerler eğitiminde, çocukların değer edinme sürecine veya çocukların değerlere yönelik farkındalık düzeylerinin artırılmasına katkı sağlayabilecek nitelikte olan çizgi film ve şarkılarından yararlanabilir.

Kaynaklar

Basılı Kaynaklar

- AKARSU, S. (2015). İlkokul (1-4) ve Ortaokul (5-8) Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Değerler Bakımından İncelenmesi ve Değerler Eğitimine İlişkin Öğrenci Alguları Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- AYDIN, M. Z. ve GÜRLER, Ş. A. (2014). Okulda Değerler Eğitimi. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- BALKAN DELEN, H. (2019). Son Dönem Türk-Alman Çocuk Yazınında Resimli Kitaplar Aracılığıyla Değerler Eğitimi Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- CENGİZ, Ş. (2020). Çocuk Haftası Dergisindeki Tahkiyeli Eserlerin Türkçe Öğretimi ve Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- ÇELİK, B. (2019). Animasyon Destekli Değerler Eğitimi Programının Akademik Başarıya, Derse ve Bilişim Değerlerine Yönelik Tutuma ve Kalıcılığa Etkisi Doktora Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DÖNMEZ, E. Can vd. (2017). Müzik ve Değer Kazanımı İlişkisi. Değerler Bilançosu - Beyaz Kitap (ed. Bircan, H. ve Dilmaç, B.). Konya/İstanbul: Çizgi Kitabevi, 319-328.
- EKŞİ, H. ve KATILMIŞ, A. (2011). Karakter Eğitimi El Kitabı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ELBİR, B ve BAĞCI, C. (2013). “Değerler Eğitimi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Düzeyindeki Çalışmaların Değerlendirilmesi”. Electronic Turkish Studies, C. 8, S. 1, 1321-1333.
- GÖHER, F. (2006). Türk ve Batı Çocuk Şarkılarının Karşılaştırmalı Analizi Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- GÖKÇEK, B. (2007). 5-6 Yaş Çocukları İçin Hazırlanan Karakter Eğitimi Programının Etkisinin İncelenmesi Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- GÜL, Gülnihal vd. (2020). “Şarkılarla Değerler Eğitiminin Okul Öncesi Çocukların Farkındalık Düzeyine Etkisi”. Değerler Eğitimi Dergisi, C. 18, S. 39, 9-31.
- HÖKELEKLİ, H. (2010). “Modern Eğitimde Yeni Bir Paradigma: Değerler Eğitimi”. Eğitime Bakış Dergisi, C. 6, S. 18, 4-10.
- IZGAR, G. (2013). İlköğretim Okulu 8. Sınıf Öğrencilerine Uygulanan Değerler Eğitimi Programının Demokratik Tutum ve Davranışlarına Etkisi Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- İMAN DERELİ, E. (2014). “Değerler Eğitimi Programının 5-6 Yaş Çocukların Sosyal Gelişimlerine Etkisi: Sosyal Beceri, Psiko-Sosyal Gelişim ve Sosyal Problem Çözme Becerisi”. Kuram ve Uygulamalarla Eğitim Bilimleri, C. 14, S. 1, 249-268.
- KADAN, G. ve ARAL, N. (2017). “Evrensel Değerlerin Çizgi Filmler Açısından İncelenmesi”. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, C. 6, S. 4, 104-117.
- KARACA, S. (2019). Çizgi Filmlerde Değerler Eğitimi, Değerler Eğitimi Açısından Rafadan Tayfa Çizgi Filminin İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KARAGÖZ, B. (2013). İlköğretim Öğrencilerine Değerlerin Okul Şarkıları Yoluyla Kazandırılması Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- KARAKUŞ, N. (2015). “Okul Öncesi Döneme Hitap Eden Tema İçerikli Çizgi Filmlerin Değerler Eğitimine Katkısı Yönünden Değerlendirilmesi (Niloya Örneği)”. Değerler Eğitimi Dergisi, C. 13, S. 30, 251-277.

- KAVAKLI, T. (2019). Mavisel Yener'in Masal Kitaplarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KAYA, S. (2019). Çocuk Duygusu ve Çocuk Dünyası Dergilerinde Yer Alan Hikâye ve Masalların Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- KAYA, Yeliz vd. (2016). "Okul Öncesi Eğitimde Drama Yöntemi İle İşlenen Değerler Eğitimi Derslerinin Farkındalık Düzeyi Üzerindeki Etkisi". Sakarya University Journal of Education, C. 6, S. 1, 23-37.
- SCHWARTZ, S. and BARDI, A. (2001). "Value Hierarchies Across Cultures: Taking A Similarities Perspective". Journal Of Cross-Cultural Psychology, 32, 268-290.
- SİĞİRTMAÇ, A. (2017). Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi. Ankara: Eğiten Kitap Yayınları.
- SÖZKESEN, A. ve ÖZTÜRK SAMUR, A. (2015). "60-72 Aylık Çocukların Değer Eğitiminde Öykü Temelli Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi". Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, C. 36, S. 2, 105-117.
- ŞAHİN, N. (2017). Cengiz Aytmatov'un Eserlerinin Değerler Eğitimi Bağlamında İncelenmesi ve Ortaokul Türkçe Kitapları için Metin Önerileri Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- TANER DUMAN, M. (2019). Değerler Eğitimi ve Söz Varlığı Açısından Bektaşî Fıkraları Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- TURANALP, M. F. (2019). "Şarkılarla Dinî ve Ahlakî Değer Aktarımı: Barış Manço Örneği". Bilimname, C. 2019, S. 37, 685-724.
- TUT, E. ve KIROĞLU, K. (2017). "TRT'nin Popüler Çocuk Şarkıları Yarışması'nda Finale Kalan Eserlerin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi". Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 10, S. 48, 561-569.
- ÜNSAL, S. (2019). Okul Öncesi Döneme Yönelik Çizgi Filmlerin Değerler Bağlamında İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- YAĞAN GÜDER, Sevcan vd. (2017). "Okul Öncesi Dönem Çocuklarının İzledikleri Çizgi Filmlerin Toplumsal Cinsiyet Kalıp Yargıları Açısından İncelenmesi: Niloya Örneği". Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, C. 5, S. 2, 96-111.
- YAĞLI, A. (2013). "Çocuğun Eğitiminde ve Sosyal Gelişiminde Çizgi Filmlerin Rolü: Caillou ve Pepee Örneği". Electronic Turkish Studies, C. 8, S. 10, 707-719.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YILMAZ, H. (2010). "Çocuğun Ailede Kazanacağı Önemli Bir Değer: Kanaatkârlık". Eğitime Bakış Dergisi, C. 6, S. 18, 55-58.
- YÜKRÜK, S. ve AKARSU, S. (2015). "İlkokul (1-4) Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Değerler Bakımından İncelenmesi". Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, C. 4, S. 4, 1684-1707.
- YÜKRÜK, S. ve AKARSU, S. (2017). "Ortaokul (5-8) Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Değerler Bakımından İncelenmesi". Kastamonu Eğitim Dergisi, C. 25, S. 3, 1171-1186.

Elektronik Kaynaklar

- URL-1: Aydın, M. (2010). "Okulda Çalışan Herkesin Görevi Olarak Değerler Eğitimi". <https://mehmetzekiaydin.com/kaptan/dimg/277433052523065289172010-22.pdf> (Erişim: 01.09.2022)
- URL-2: Yöndem, S. ve Uçar, M. (2009). "Evrensel Değerler Arasında Yer Alan Barış Temasının Türk Okul Çocuk Şarkı Sözlerine Yansımaları". https://www.researchgate.net/profile/Sadik_Yoendem/publication/321162449 (Erişim: 01.09.2022)
- URL-3: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Niloya> (Erişim: 01.09.2022)
- URL-4: <http://www.niloya.com> (Erişim: 01.03.2018)